

"Kanadai Magyar Ujság"
 együttes a
"KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL"
 Kanada és az angol birodalom legterjedtebb, vesztő magyar hetilapja amely mindenkor szentelendő védi meg az idegenek akaratát magyarság iránt és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden honfitárunk számára.
 Előfizetési díj egy évre: \$8.00. Az évfolyam és kifizetése egy évre \$8.00. Szükség esetén a kiadó hivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Ujság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

"Canadian Hungarian News"
 Combined with the
 "CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
 An Independent Weekly Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
 Editorial Offices and Printing Plant
 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$8. to Foreign Countries \$4.

VOL. IX. EVFOLYAM 375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1932. ÁPRILIS 21 CSÜTÖRTÖK No. 16 SZAM

HUNGARY'S BEAUTIFUL CRAFTS

A "Woman's Point of View" feature article by "BRIDE BRODER" (C.G. White)

Those who know how to find their way to the upper floors of Knox Church hall Toronto, have found their climb well rewarded. For spread out on tables, and hung upon walls, are fine examples of the beautiful crafts of the Hungarian people. There is the very old—aprons and tablecloths embroidered every inch of them in gold and bright color, with the underside almost as perfect a piece of stitching as the side that is meant to be seen. In this the Hungarian work resembles the embroidery of India and the far East. These things have descended as a priceless heritage in some of the families who have come to make their home in Canada.

Then there is some extremely interesting recent work—paper knives carved by some of the Hungarians in Hamilton at the instigation of the Rev. Frank Kovács. Some of them were very attractive—for example one with the head of a ram as the handle and the knife curving away like a scimitar. On one table were some particularly appealing etchings done by the Hungarian artist, Miklós Hornyánsky, now living in Toronto. The subjects included fascinating bits of downtown Toronto and old Montreal, one having a special interest at the moment—Holy Trinity Church from Yonge Street.

HUNGARIANS SKILLED AND ARTISTIC

Reprinted from "THE EVENING TELEGRAM" Toronto.

While it is conservatively estimated that there are in Toronto at least three thousand Hungarians, comparatively little of them is known to the community at large. There are, to be sure, such individual exceptions as Nicholas Hornyánsky, whose position among the younger artists in Canada is assured, and Géza de Krasz, eminent violinist and leader of the Hart House String Quartet. But for the most part this little community within the community is known only to itself, which is a pity.

Motivated by a vision of the contribution his countryfolk could make to the cultural life of their adopted city, Rev. Charles Kovács, minister of the Hungarian Reformed Church in Toronto, with the co-operation of compatriots, clerical and artistic, arranged in the late summer of last year a most interesting Hungarian handicrafts exhibition at the Ontario School of Art. So cordial was the interest evoked that a second exhibition had to be arranged, for the housing of which a room in Knox Church has lately been courteously lent.

The exhibition closed during the Easter season, but is being resumed with augmentations. In this connection there will be another of those concerts featuring Hungarian folk music and dances which have so delighted the "Cligány" band has already been heard, with its violins, its sweet-toned cimbalom; but quite new to the public, the Hungarian choir of some 30 voices which Tihomir Kapeol has formed and is conducting.

Furthermore the very excellent slides illustrative of the Hungarian landscape, already shown at an entertainment in connection with the exhibition might very well be shown again to a still larger audience. Hungary, urban, is depicted with its stately buildings, and again there are the picturesque mountains and valleys, the sweeping plains, the marvelous ice caverns wherein are found exquisite ice formations "resembling clusters of anemones", mighty ice columns, waterfalls, grottoes, fairy palaces.

But interest must primarily centre about the beautiful stitching of the Hungarians women who have not for-

gotten their skill in the new land. In the silk embroideries there is a softness of tone which suggests that their primary use is in plain air, rather than in dim churches, in which a contrastive brilliance of color in embroideries is required. Even the more brilliantly and vari-colored pieces are so harmoniously blended that there is no jarring note. Interesting, too, the beautifully wrought linen embroideries, charming designs done on hand-woven linen. And there are smaller, delicately wrought pieces which are very charming.

A large wall piece in soft red has evoked inquiry. It is designed to protect the wall along which the built-in bed would stand in the Hungarian peasant home. A handsome piece of embroidery bears the red badge, "For excellence", of the Montreal Handicrafts Guild.

Of historical interest were the pieces from Hornyánsky's private collection, these a century old. The owner was offered \$1,800 for them. But they are not for sale. The designs in these instances are "applied" in the same sense that the Canadian Indians applied their designs to the fabric.

There are charming trifles in wood carving which come from Hamilton, where also interesting experiments are being carried on in the making of pottery after Hungarian fashion. It may at this point be recalled that so long ago as the beginning of the 11th century the Benedictines taught the people of Hungary "Western handicrafts."

ALLAMI MUNKANÉLKÜLI BIZTOSÍTÁST TERVEZNEK

Az egyes tartományok miniszterelnökei tartott megbeszélésen Bennett miniszterelnök ki jelentette, hogy már kikérte egy statisztikai hivatal, valamint Kanada legnevesebb szakértőinek tanácsát arra, vonatkozólag, hogy miképpen lehetne megoldani a munkanélküli biztosítás oly régóta vajdó problémáját. Állítólag a munkások, a munkaadók és az állam járulna hozzá a megoldáshoz és természetesen a kincstár viselné a költségek javarészét, de egyáltalán fenntartani az ellenőrzés jogát.

MEGINDULT A HAJÓZÁS A NAGY TAVAKON

Április 15.-ikén újra megnyitotta a világ egyik legnagyobb csodája, a wellandi hajócsatorna és ezzel egyidejűleg megindult a hajózás a Nagy Tavakon. Fort William és Port Arthur kikötőkből tucat számra indultak kelet felé a nagy gabonaszállító gőzök s ugyanekkor az Ontario és Erie tavakon is megkezdődött a tavaszi forgalom. A hajósok nagy reménykedéssel néznek a jövő idény elé, miután igen sok gabonarendelésre van kilátás.

ATROSTALJAK A FARMEREK ADÓSSÁCAIT

Különösen a prérítartományok területén újabb igen komolyan kezdenek a kormányok is foglalkozni a farmerek adósságainak csökkentésével, annál is inkább, miután az eladósodottság megakasztja a kereskedelmi forgalmat. Saskatchewanban egyelőre úgy szeretne eredményt elérni a kormány, hogy hivatalosan buzdítja a hitelvezetőket az adósokra néve előnyösebb feltételek mellett kiigyezésre. Manitobában azonban már törvényjavaslat igyekszik biztosítani a farmereket arról, hogy indokolt esetekben adóhatalnokainak 10, sőt 30 százalékat is c'engedik.

Borzalmas magyar halál az ontariói országon

OLÁH MIKLÓS VASMUNKÁST ELÜTÖTTE EGY AUTÓ — HOLTAN SZEDTÉK FEL AZ ÁROKBÓL A SZŐRNYETHALT MAGYART

Részleteiben is megrendítő az előhívott két orvos és a helyszínen termett három rendőr segíteni akart rajta: már nem volt benne élet. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen magyar mindkét keze és lába is eltört. Nyolc óra után pár perccel történt az összeütközés és 8 óra 20 perc kor már minden reményt feladtak az orvosok.

A rendőrök természetesen azonnal bekisérték Keighant és kihallgatása során kereszt-kérdések alá is vetették. Miután azonban bűnösségét megállapítani nem tudták, a vizsgálóbírói nyomozás tartamára ideiglenesen szabadonbocsátották.

Oláh Miklós nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a chippawai temetőben. A szertartást Horváth wellandi ferences atya vezette, míg a koporsó körül megtört szívvel állottak az elhunyt nővére, sógora és unokatestvére. A temetésre nagyszámu magyar vonyult ki a környékről és bár Chip-pawán is nehéz az élet, nem kevesebb, mint tiznegy magyar autóbiliót számolhattak meg a jelenlevők.

A derék magyar munkás eltávozása után, most már a legszomorubb, hogy a Szabolcs megyei Nyiradony községben felesége és három kisleánya siratja, akik kenyérkeresőjüket veszítették el Oláh Miklósnak. Miután nem munka-alatt történt a haláleset, még csak nem is kártalanítják az elhagyatott családot és az is kétséges, hogy a halálcsoport vezetője kötelező-e egy bizonyos összeg fizetésére, miután nem lehetetlen, hogy Oláh vigyázatlansága is hozzájárult a katasztrófa felidézéséhez.

Már közel negyedérföldre ért Chippawától Oláh, midőn nagy sebésséggel közeledett mögötte egy autóbili, melyet egy Thomas Keighan nevű niagara-fallsi lakos vezetett. Oláh bizonyára nem vette észre idejében a közelgő veszedelmet, az autós pedig határozottan állította, hogy csak későn látta meg a hazafelé igyekvő embert, sőt megesküdött arra, hogy Oláh gyalog ment és maga mellett vette a kerékpárt, miután nem volt lámpája.

Nem felel meg a Garnet buza

A kanadai vetőmagvak megvizsgálására és a legmegfelelőbb buzafajták kiválogatására szakbizottság alakult az egyes tartományi egyetemek legjelesebb tanáraiból, akik egyhangulag megállapították, hogy a Garnet buza további termelését nem ajánlják azon egyszerű oknál fogva, hogy a malomiparban egyáltalában nem vált be alacsony őrlési és sütési tulajdonságainál fogva. Ugyanebbe az osztályba sorolják a Parker's Selection, Brownhead, Huron, Kitchener, Preston és Marquillo fajtákat, míg az Early Profile, Dicklow és Vermilion még a fentiéknél is gyengébb tulajdonságú.

A szakértők osztályozása emellett a következő: a legjobb fajták: Reward, Ceres, Marquis, Pioneer, Red Fife, Renfrew, Red Bobs, 222, Supreme; másodrendűek Early Red Fife, Ruby és Early Triumph. Az ugynevezett sáfrány buzákat, valamint a fent nem említettek nem ajánlja termelésre a szakértő bizottság.

Angol hadihajó St. John's előtt

Az elmúlt hetek-folyamán komoly zavargások tartották igazalomban a Kanadától keletre elterülő Newfoundland sziget fővárosát. A független brit társország népe elégedetlen volt Squires miniszterelnök kormányának intézkedéseivel szemben, mi több megtámadták a parlament épületét és az adók elengedését, valamint többi panaszokat orvoslását követelték. A miniszterelnök ezután teljes 24 óráig nem volt seholsem fel-lehető s még a mai napig sem tudják, hogy hol tartózkodott. Mire eült a pol:tkai harc kír-

LESZÁLLÍTOTTAK A MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK ÁRAIT

A világ nagyságra nézve má a torontói Massey-Harris kerekeken tíz százalékkal leszállította árait, sőt egyuttal kijelentette, hogy a farmerek eddigi tartózsainak egy tizedrészt is elengedi. A torontói gépgyár igazgatójának kijelentése értelmében a Massey-Harris gazdasági szerszámokat egészen novemberig árusítják tíz százalékkal olcsóbban az eddigi áraknál.

Dühöngnek az Anlok tüzhányói

A délamerikai földrészt legmagasabb vulkánikus csoportja, az Andok ismét működésbe lépett és Argentína, valamint Csile egyes vidékeit teljesen elöntötte a lávas hamu. Tekintettel arra, hogy a lakosságot meglehetősen nagy területen a mérges gázoktól való elpusztulás fenyegeti, segélyvonatokat és gázműveket szállítottak a tengermentéki nagy városokból a szorongatottak megmentésére. A jelentések szerint több ilyen segélyvonat elakadt a nagy havmában, úgyhogy csak hosszú órák megfeszített munkája után tudta folytatni útját.

ISMÉT PORFELHŐK BORITJAK SASKATCHEWANT

Broadview és Swift Current között egészen az Egyesült Államok határáig egyetlen porfelhő borította el egész Dél-Saskatchewan. A tartomány északibb vidékein nem dühöngött annyira a szélvihar, sőt ott több is volt a csapadék, mint délen és így nem kapta fel olyan könnyen a földet a szél. Mindazonáltal a farmerek legnagyobb része még a déli vidékeken is törhetetlenül haladt előre a tavaszi munkálatokkal. Altalában mindenki erősen bizakodik abban, hogy az idén megkímélt őket a szárazság és — lesz termés!

ÖSSZEÜTKÖZÖTT KÉT TEHERVONAT

Quebec tartomány Sherbrooke állomása közelében egymásnak szaladt két tehervonat. Mindkét szerelvény személyzete még az utolsó pillanatban leugrott a rohamó vonatról s így megmenekülték életüket. Az egyik tehervonat darabokra zuzódt kocsijaiban 40 ló pusztult el, melyeket High River, Alberta-ból irányították a keleti tengerpart városába. A CPR, melynek vonalán a szerencsétlenség történt, szigorú vizsgálatot indított, hogy a katasztrófa okát kinyomozza.

RENGETEG A HERING BRITISH COLUMBIÁBAN

British Columbia Saanich Inlet nevű öblében a jelentések szerint oly sűrű rajokban tűntek fel a heringek, hogy valóság gal megnehezítette a kisebb halászárkák közeledését. A benszültött indiánok zsákokat merítenek a hallal telített tengervízbe és a sziklás parton kitergetve szárítják a teméntelen mennyiségű heringet.

Ráfizet Kanada a deportálásra

Noha áltaános deportálásnak a gyakorlatban való keresztül-vihetelenségét a téli hónapok behozonyították, egyes városok különleges előszeretettel ragaszkodnak ehhez a módszerhez, csakhogy az eltartásra szoruló munkanélküliektől valamiképpen megszabadulhassanak. The Pas manitobai bányaváros például immár a harmadik közép-urópai bevándorlót deportáltatta és természetesen vállalta a vasuti és hajózási költségek orozslánrésztét. Érdekes lesz megjegyeznünk, hogy ez ellen az újabb deportálási láz ellen még a helybell kereskedők és lakásadók is felszólaltak, miután szerintük mindenegyes ember több mint száz dolláros tartózással hagyja itt az országot.

MI LESZ A VASUTAKKAL?

Mult számunkban megemlékeztünk arról a válságos helyzetéről, melybe az államilag támogatott Canadian National vasutvállalatot sodorta a megváltozott gazdasági helyzet. Sokan kérdezhetnék erre — mint ahogyan Pickel quebeci konzervatív képviselő mult szombat az ottawai parlamentben — hogy ugyan miért vesztegetnek el hetenként egy és egyegyed millió dollárt Kanada adófizetői csak azért, hogy a CNR-ban tartsák a lelket.

A fenti kérdésre adandó válaszhoz tudnunk kell, hogy a Canadian National vasut tulajdonképpen nem más, mint a csődbé jutott Canadian Northern, Grand Trunk és még három szintén megbukott kisebb vasutársaság egyesítése. Az állami támogatás alapjául pedig az szolgál, hogy Kanada kénytelen volt a pénzügyi zavarokkal küzdő vasutvállalatokat 15 esztendővel ezeltől átvenni, ha el akarta kerülni az országos pánikot, illetőleg ha meg akarta akadályozni, hogy a Canadian Pacific átvegye a megbukott vasutakat és ezáltal teljesen önkényesen szabja meg egy személyszállítási viteldíjakat, valamint a teherárak szállításának árszabását.

Mig Ottawában egyrészt nyilvánosan, a parlament alsó és felsőházában, másrészt titokban, a szinfalak mögött ádáz

LEGUJABB HIREK

A QUEBECI BEAUHARNOIS ERŐMŰVEL kapcsolatos botrányok következményeképpen a kanadai parlament felbőszának három tagját, Haydon, McDougald és Raymond szenátorokat valószínűleg megfosztják tisztségüktől, miután politikai célokra megvesztegették őket. A pénzügyi zavarokkal küzdő villamosáram-termelő vállalat ügyében különben egyre többen követelik a kormánytól, hogy végre intézze el ezt a kérdést úgy, hogy a meglehetősen építkezési munkálatokat tovább folytathassák.

HENGEROLAJAT ES GEPKENŐZSIRT is oszt ki újabban a kizsáradt területek arra szoruló gazdáinak a Saskatchewan Relief Commission, mint április 18.-án Regina-ból jelentik. Eddig öt és negyedmillió bushel takarmányzabot, egymillió bushel árpat, több mint hétélmillió bushel teljes-marhának való elszógot és 110 ezer tonna szénát osztottak ki az inésges farmerek között a most takarmányozási célokra szándékoznak szétosztani a felesleges buzamenyiséget.

AGYONLÖTTEK EGY RABOT a Winnipeg melletti Stoney Mountain illami fehérbányában, ahol mult szombaton nagykalapáccsal megtámadta az "örökét két elítélt betörő. Két fegyver rogyott össze eszméletlenül, mire elszökött társaik először fenyegetésűl a levegőbe löttek, majd mikor ez sem használta, mindkét támadót lábán megsebesítették. A börtön faláról visszapatant egyik golyó oly szerencsétlenül érte a bankrablást 10 évi fegyházra ítélt, de a fegyverük megtámadásában ártatlan Mike Bihunt, hogy azonnal kizsáradt.

HALÁLRAEGETT HÁROM ISKOLÁSFIU a saskatchewan Etlington telep melletti United Church templomban, melyet petróleummal való játékkal felgyújtottak. A három tízéves kis diák annyira megijedt az esteleges következményektől, hogy nem mert kiménkülni az égő templomból és miután a sűrű füsttel elkábultak, mindhárom ott veszték a lángokban.